

Prettige week!
AUGUSTUS

BLOG

JUL '15
4

“VEEL ‘AFVALLIGEN’ DURVEN ZICH NIET GOED UIT TE SPREKEN”

INTERVIEW

ONDERWERP: [CHRISTENDOM](#)

[8 REACTIES](#)

Vorige maand ging de [website 'Ik ben een afvallige'](#) online. In de weken die volgden werd initiatiefnemer Inge Bosscha overweldigd door persoonlijke, vaak emotionele reacties van mensen die zich in haar verhaal herkennen. Een gesprek over afvallig zijn, het 'Religieus Trauma Syndroom' en kwetsen en gekwetst worden.

Door: **Greco Idema**

Wie is Inge Bosscha?

“Ik probeer, in de verschillende ‘rollen’ die ik heb, eigenlijk vooral mijn bijdrage te leveren door het geven van aandacht en tederheid aan ‘de plekken waar het pijn doet’. Niet wegkijken van de pijn van zowel mezelf als de ander en deze zo goed mogelijk (helpen) benoemen. Ik denk dat het helpend en op een bepaalde manier verzachtend is als mensen toestemming voelen om hun pijn te delen. Ik geloof in de kracht van oprechte aandacht. Ik heb geleerd om niet bang te zijn voor (innerlijke) pijn, maar deze juist te (helpen) uiten. Vervolgens kan er dan gericht gezocht worden naar manieren om de pijn te verzachten. Aandacht en tederheid spelen dan vaak weer een sleutelrol. Verder geef ik graag mijn aandacht aan natuur en kunst en ben zelf ook vaak aandachtig creatief bezig.”

Recent ben je de website ‘Ik ben een afvallige’ begonnen. Waarom deze website?

“Op mijn website vertel ik mijn persoonlijke verhaal over hoe ik als behoudend, gereformeerd meisje en oudste dochter binnen een zeer groot gezin, mijn geloof verloor. Wat hiertoe de aanleiding was, hoe het verder ging en hoe het nu gaat.

Ik ben deze site begonnen omdat de weg van ‘afvalligheid’ een zeer eenzame weg is gebleken en er relatief maar weinig over gesproken of geschreven wordt. Veel ‘afvalligen’ durven zich niet goed uit te spreken en zijn bang om bijvoorbeeld de gelovige familie (vooral de ouders) te kwetsen. Ik wil helpen de stilte te verbreken en besloot om met mijn aandacht naar de pijn te gaan van ‘de afvallige’ en deze zo goed mogelijk onder woorden te brengen. Ik hoop dat het delen van mijn persoonlijke ervaringen voor sommigen helend kan zijn. Dat het als een soort uitnodiging werkt om ‘uit de kast’ te komen. Niemand zou zich hoeven te verstoppen vanwege zijn of haar gevoelens en gedachten!”

Op je website las ik iets over ‘Religieus Trauma Syndroom’. Kun je daar iets meer over vertellen?

“Een religieuze opvoeding is als een soort diepe programmering van al je (onbewuste) systemen. Religie zit in elke vezel, net als ‘God’. Als jou als klein kind geleerd wordt dat je voortdurend in de gaten gehouden wordt door God en dat ondertussen ook de duivel op je loert, dan doet dat iets met je.

Bovendien wordt aan kinderen van religieuze ouders vaak geleerd dat ze zondig, zwak en onwaardig zijn en dat niets van wat ze doen iets goeds in zich draagt. Zolang je in dit geloof zit, ervaar je de beklemming er vaak niet (volledig) van. Het is gewoon hoe het is. Als je eruit stapt, kun je te maken krijgen met het destructieve van deze programmering. Dat kan betekenen dat je psychische en lichamelijke klachten krijgt die te vergelijken zijn met een Posttraumatische Stresstoornis. Het Religieus Trauma Syndroom.”

Heb je nu helemaal niets meer met religie? Of zingeving?

“Ik denk dat religie één van de vele vormen van zingeving is. Het is niet meer mijn vorm. Toch kan ik niet zeggen dat ik nergens in geloof. Alleen het betekent niks meer. Ik kom immers nooit achter de waarheid achter mijn visie op de waarheid. Dus laat die visie op de waarheid dan ook maar zitten. Ik heb geen flauw idee en voor mij is het enige dat telt hoe ik mijn wereld beleef en of ik overeenkomstig dat wereldbeeld mijn verantwoordelijkheden durf te nemen. En zo reis ik mijn eigen reis op een pad dat ik zelf verken en bewandel. De smalle weg. Niemand voor mij. Niemand achter mij. Maar ik loop er toch. Omdat ik geloof dat mijn voeten op precies de juiste plaats staan en in de juiste richting bewegen. Een richting die ik niet kan definiëren, maar die er voor mij wel

diep wezenlijk toe doet.”

In een eerder contact met mij gaf je aan: “Het is niet mijn bedoeling om mensen te kwetsen of met modder te smijten. Het is wel mijn bedoeling om zo duidelijk mogelijk te zijn. En ook deze kant van ‘het geloof’ te laten horen.” Waar ligt voor jou de grens tussen kwetsen en je eigen verhaal vertellen?

“Mijn ervaring is dat sommige mensen zich nou eenmaal heel snel gekwetst voelen en dat wanneer ik ga proberen om met al deze mensen rekening te houden, ik voortdurend op eieren loop en alsnog niet kan voorkomen dat iemand zich af en toe gekwetst voelt. Daarom bepaal ik zelf deze grens en gebruik hiervoor mijn eigen intenties als leidraad. Dit betekent zelfonderzoek en dus vooral goed voelen. Ik meen te weten van mezelf dat het werkelijk niet mijn bedoeling is om mensen te kwetsen en daarom heb ik mezelf toestemming gegeven om te spreken. Ik denk dat mijn loyaliteit naar mijn achtergrond groot en klein genoeg is om dit nu te kunnen doen.”

Wat vind je van de heftige discussies in Nederland de laatste jaren over bijvoorbeeld jongensbesnijdenis en het ritueel slachten van dieren?

“Bijzonder pijnlijk en confronterend. Ik kan er fysiek misselijk van worden. Het triggert pijn en onmacht, omdat mensen zo sterk kunnen geloven in de absolute waarheid van hun eigen visie en er zoveel veroordeling is. Ik probeer om mij hier zoveel mogelijk afzijdig van te houden. Mijn manier van hiermee omgaan is dat ik in mijn hoofd een soort ruimte maak rond de plek van de voorstanders en ook rond de plek van de tegenstanders. Dan voel ik verdriet om de afstand en het grote verschil in in- en uitzicht. Ik kan geen brug bouwen. Ik voel verdriet omdat er vaak geen brug is, maar er wel heel veel onrecht plaatsvindt en ook maar blijft plaatsvinden...”

Maar jij hebt toch ook je eigen ideeën en meningen die soms botsen met die van anderen?

“Ja, die heb ik ook en ik vind het juist heel plezierig en verrijkend om met anderen van gedachten te wisselen. Ook kan ik ergens voor vechten, zoals bijvoorbeeld voor dierenrechten. Ik ben vegetariër en kan mij echt boos maken om mensen die buitensporig veel vlees eten en dierenrechten zien als ‘iets voor watjes’. Toch heb ik ook gemerkt dat erop los stampen of schreeuwen niet veel uithaalt. Mensen horen toch via het filter van de eigen inzichten en niet verder dan het eigen begrip en empathisch vermogen reikt. Maar misschien is mijn mogelijk wat fatalistische houding hierin ook een gevolg van mijn allergie voor strijd en veroordeling. Harde woorden, intimidatie, niet luisteren naar elkaar: ik ga dit liever uit de weg. Wat me overigens niet altijd lukt. Want ik kan mij ook heel scherp uiten, maar daar heb ik uiteindelijk vrijwel altijd spijt van achteraf. Omdat het niks wezenlijks heeft bijgedragen en eerder juist afbraak deed aan mogelijke kansen tot verbinding.

Over het algemeen ben ik erg nieuwsgierig naar wat anderen beweegt en maken andere meningen en nieuwe gedachten mij niet meer bang, zoals dit vroeger het geval was, toen ik dacht dat het ‘van de duivel was’. Ik ervaar deze vrijheid als een enorme verrijking van mijn leven.”

Wanneer is je website een succes?

“Als één persoon mij vertelt er iets aan gehad te hebben. In principe is mijn missie al geslaagd, want inmiddels heb ik zeer veel mailtjes ontvangen van (meestal ‘afvallige’, maar soms ook christelijke) mensen die mij vertellen dat ik dingen onder woorden breng die zij ook precies zo voelen, maar nog nooit zo hebben mogen/kunnen/durven benoemen. Men vertelt mij vaak hele emotionele en soms zeer schijnende verhalen over de beschadigende gevolgen van hun religieuze opvoeding. Door al die verhalen en de positieve reacties ben ik ontzettend blij dat ik deze stap genomen heb en dat ik in plaats van op eieren nu op een steen ben gaan staan om mijn verhaal te

delen. Met éigen ogen kijken naar mijn verleden en hier met éigen woorden over vertellen. En zo anderen uit te nodigen hetzelfde te doen. Daarom probeer ik het bereik van mijn website zo groot mogelijk te maken, zodat zoveel mogelijk ‘afvalligen’ het kunnen lezen.”

Greco Idema is eindredacteur van Nieuwwij.nl

**RELIGIE
DOET ERTOE**

NIEUWE MASTER SPECIALISATIES:
PEACE, TRAUMA & RELIGION
BUILDING INTERRELIGIOUS
RELATIONS

WWW.GODGELEERDHEID.VU.NL

Bestel nu!

Bijzondere
Schillebeeckx
kaarten

8 kaarten
voor maar

€ 9,95

www.kierkekaart.nl

8 reacties

Dappere dame!

Reactie door Henk Bos op 4 juli 2015 @ 10:40 uur

Zelf ben ik ook “afvallig” en begrijp me goed, ik verlang niet terug naar vroeger. In dit verhaal lees ik hoe een bad met kind erin wordt leeggegooid. Iedereen loopt zijn eigen pad en heeft recht op erkenning. De tijd zal leren of de website daar een zinvolle bijdrage aan levert. Ik hoop met alles wat in me is van wel.

Reactie door A. Bouman op 4 juli 2015 @ 22:07 uur

Wat een vraag aan een ex-gereformeerde: wat denk je van besnijdenis en ritueel slachten!